

Radunanza cumünala dals 20 october 2014, 20:00 fin 22:10
Sent, sala cumünala

PROTOCOL

TRACTANDAS

- 1. Ledscha d'impostas**
- 2. Ledschas davart il provedimaint d'aua, il trattamaint da l'aua persa e las immundizchas**
 - orientaziun
 - discussiun: la radunanza ha la pussibilità da far dumondas e propostas
 - votumaziuns consultativas davart singuls artichels
 - deliberaziun da la constituziun per mans da la cumünanza d'urna
- 3. Prosems pass**
- 4. Varia**

Preschaints	ca. 100 personas cun dret da vuschar
Giastr	Max Poltera (uffizi chantunal da cumüns), accompagnader dal proget
Medias	- Flurin Andry, ANR - Reto Mayer, Radio Rumantsch
S-chüsats	Ursin Fetz (accompagnader dal proget), Hans e Margareta Geiger, Philipp Gunzinger, Arno Ritzmann
Scrutinaduors	Anna Barbla Buchli, Matthias Merz

Salüd

Il capo dal cumün fusiunà, Christian Fanzun, salüda a la seguonda radunanza dal nouv cumün. El ha surtut d'incuort eir il presidi da la supranza transitoria.

Cunter il protocol da l'ultima sezzüda (25 gün 2014) nu sun entradas ingünas protestas, il protocol es dimena approvà, quai tenor art. 27 al. 3 da la nouva constituziun.

1. Ledscha d'impostas

La basa pella ledscha d'impostas es il model chantunal. La gronda part dal cuntgnü es dimena datta. Tuot ils 23 artichels vegnan preschantats a la radunanza.

Discussiun

- *Füssa pussibel d'introdüer üna taxa per 2as abitaziuns in basa a quista ledscha?* Na, l'art. 1 chi nomna ils geners da las impostas nu prevezza quai. Per inchaschar üna tala taxa füss da far üna revisiun da la ledscha.
- Ün votant propuona da nu fixar ils promils resp. ils pertschients per l'imposta da müdaman e l'imposta fundiaria, dimpersè il cunfin sura. Dimena: "L'imposta da müdaman importa *maximalmaing* 2 ‰" e "L'imposta fundiaria importa *maximalmaing* 1.5 %". La radunanza da büdschet vess lura da fixar las tariffas valablas minch'on. Tenor Max Poltera füss quai pussibel. Jon Domenic Parolini scussaglia però da far quist müdamaint. Tariffas fixas dan üna tscherta sgürezza, adattamaints sun pussibels pro las impostas süll'entrada.

Votaziun

Üna gronda majorità voul laschar l'artichel tenor il sböz preschantà, per la cunterproposta daja be singulas vuschs.

- *Imposta da chans: füssa pussibel d'inchaschar la taxa eir per chans da giasts chi sun qua üna gronda part da l'on?* Quai nu daja ninglur e nu füss neir correct; ils proprietaris vessan da pajar lura ün'imposta dubla.
- *La taxa da 200 francs pel seguond e tuot ils ulteriurs chans in üna chasada (pel prüm esa da pajar üna taxa da 100 francs) chastia als alevatuors.* I's tratta quia d'ün'imposta directiva, cul böt da limitar il numer da chans.

Deliberaziun

La ledscha d'impostas dal cumün da Scuol vain deliberada sainza cuntravuschs per mans da la cumünanza d'urna. La votaziun ha lö als 30 november 2014.

2. Ledschas davart il provedimaint d'aua, il trattamaint da l'aua persa e las immundizchas

Previs d'eira da deliberar eir quistas ledschas quista saira e da tillas suottametter a la cumünanza d'urna dals 30 november 2014. I s'ha però muossà chi voul daplü temp per tils preparar. Perquai daja uossa in radunanza be ün'orientaziun, la deliberaziun ha lura lö als 26 schner 2015, la votaziun als 8 marz 2015.

Jon Carl Stecher, manader tecnic dal cumün da Scuol sco eir dal cumün fusiunà, preschainta las ledschas. Lur basa es la muostra da l'Associaziun grischuna pel svilup territorial (Bündner Vereinigung für Raumplanung BVR).

▪ Ledscha davart il provedimaint d'aua

JCS preschainta la ledscha ed impustüt il sistem pellas taxas. Tenor quel esa da pajar:

1. üna taxa d'attach unica per fabricats novs ed ingrondimaints
2. üna taxa fundamentala annuala
3. üna taxa tenor consüm

La taxa fundamentala vain calculada in basa a la valur dal stabilimaint. Quai es la varianta la plü güsta. Scuol p.ex. ha actualmaing üna taxa unitaria chi nu resguarda la grondezza dal stabilimaint. Ils stabilimaints vegnan eir partits aint in differentas classas d'oget, tuot tenor lur consüm d'aua.

Discussiun

Üna votanta renda attent cha la taxa fundamentala unitaria füss plü favuraivla per la mansteranza e la gastronomia, per gestiuns dimena chi'd han fingià plüchöntscha da cumbatter.

Resposta: Ils affars da Scuol han da pajar actualmaing üna taxa fundamentala s-chalinada tenor consüm. Calculaziuns in basa al nouv sistem han muossà chi nu dvainta blier plü char. I's po eir far excepziuns schi's vezza cha ün affar vess da pajar taxas schmasüradas.

La suprastanza es però pronta da ponderar alternativas (per exaimpel duos differentas tariffas per privats ed affars) chi vegnan lura preschantadas in schner.

▪ **Ledscha davart il trattamaint da l'aua persa**

Quista ledscha regla tuot quai chi sta in connex cullas chanalisaziun e las sarineras. La structura e'l sistem pellas taxas correspuondan a la ledscha davart il provedimaint d'aua.

▪ **Ledscha davart las immundizchas**

Quista ledscha circumscriba l'allontanamaint da las immundizchas in general e regla ils cuosts dals singuls cumüns (pels lös da ramassamaint etc.). Ils detagls vain reglà cun ün reglamaint in basa a la situaziun aint il singuls cumüns.

Las 3 ledschas vegnan elavuradas a fin, tradüttas e tramissas a las instanzas chantunales per l'examinaziun. La radunanza cumünala dals 26 schner 2015 (radunanza da preventiv) tillas deliberescha per mans da la cumünanza d'urna. La votaziun correspondententa ha lö als 8 marz 2015.

Pel 2015 valan las tariffas tenor rapport da fusiun. A partir dal 2016 fixa la radunanza da büdschet las tariffas minch'on, quai in ün rom determinà aint illa ledscha.

3. Orientaziuns davart la fusiun

Elecziuns

Als 28 settember 2014 han gnü lö las elecziuns pellas autoritats dal nouv cumün. Las seguaintas persunas sun gnüdas elettas (in successiun alfabetica):

Suprastanza cumünala: Men-Duri Ellemunter, Scuol; Men Janett, Ardez; Thomas Meyer, Tarasp; Reto Pedotti, Ftan; Jon Carl Rauch, Sent; Roger Vulpi, Guarda. Il capo cumünal, Christian Fanzun, d'eira gnü elet fingià als 24 avuost 2014.

Cussagl da scoula: Seraina Felix-Gallmann, Sent; Peter Fröhlich, Ftan; Anna Mathis Nesa, Scuol; Annina Mengiardi, Ardez; Barbara Niederhauser, Tarasp; Nina Waldvogel, Guarda.

Cumischiun sindicatoria: Adrian Barbüda, Flurin Filli, Patrik Nogler, Gianna Rauch Poo, Michael Roth (il domicil nun es relevant pro la cumischiun sindicatoria).

Suprastanza transitoria

Christian Fanzun ha surtut als 9 october 2014 il presidi da la suprastanza transitoria. Quist gremi (= ils capos dals 6 cumüns chi fusiuneschan) prepara la fusiun e s'occupa tanter oter culs temas persunal, localitats, sgüranzas, EDV.

Direcziun

La suprastanza transitoria ha elet als 9 october 2014 trais commembers pella direcziun dal nouv cumün (il quart commember da la direcziun es il capo cumünal):

- Andri Florineth, actuar e manader da l'administraziun
- Jon Carl Stecher, manader da l'uffizi da fabrica e da las gestiuns tecnicas
- Michel Taisch, manader da finanzas

Persunal

Prosmamaing vegnan scumpartidas las plazzas e fixats ils pensums. Lura esa da drizzar aint ils differents büros in chasa cumünala, Chasa du Parc e Chasa Central.

Suprastanza cumünala

La nouva suprastanza cumünala ha prosmamaing sia prüma sezzüda, tanter oter per scumpartir ils sectuors e per discuter il reglamaint d'organisaziun. Las incumbenzas principalas fin la fin da l'on saran:

- trattar il preventiv per l'on 2015
- instituir üna cumischiun da turissem
- far ün nouv contrat culla pulizia chantunala
- integrar Ardez e Guarda aint il corp da pumpiers Pisoc

Cumün da vaschins

Tuot ils cumüns da vaschins han decis da fusiunar. Als 19 november 2014 ha lö üna radunanza chi tratta ils novs statüts ed elegia la suprastanza. Las structures correspuondan a quellas dal cumün politic (cussagl da vaschins = suprastanza cumünala).

Ledschas

Las ledschas pel nouv cumün vegnan s-chaffidas davoman. Üna da las prümas sarà la ledscha davart il turissem.

Termins fingià cuntshaints

26 schner 2015: radunanza cumünala

- preventiv per l'on 2015
- ledschas davart il provedimaint d'aua, l'allontanamaint da l'aua persa e las immundizchas: deliberaziun per mans da la cumünanza d'urna

8 marz 2015

- votaziun davart las ledschas surmanzunadas

4. Varia

Institut Otalpin Ftan

Jon Domenic Parolini ha dit in occasiun dal giubileum "20 ons classa da sport" cha la scoula media illa regiun saja plü importanta co ün s-chalin ot in mincha cumün e chi's pudess examinar tenor el eir la pussibilità da s-chaffir ün s-chalin ot regional suot il tet da l'IOF.

Ün votant es dischillus da quai sco eir dal fat ch'el es gnü a savair tras la pressa cha la PEB sustegna l'IOF cun 600'000 francs per evitar il concuors. El disch chi saja il fos mumaint da discuter uossa d'üna centralisaziun dal s-chalin ot, cha quai cuntradischa al rapport da fusiun sco eir a la missiva pella votaziun davart la fusiun. El giavüscha chi vegna infuormà in radunanza perche cha l'IOF douvra ün sustegn da 600'000 francs e che chi vegna fat per nu periclitari ils s-chalins ots dals cumüns.

Jon Domenic Parolini piglia posiziun e disch ch'el haja intunà in seis pled pel giubileum dad üna vart ils merits da la classa da sport e da l'IOF insomma pella regiun, muossà da tschella vart però eir ils problems. Üna scoula media es per el fich important per l'attractività da la regiun, ella po dafatta esser ün criteri per üna famiglia da gnir a star in Engiadina Bassa. El vaiva dit fingià in connex culla fusiun cha la scoula media saja plü importanta co il s-chalin ot in mincha fracziun. Tenor el nun esa da giovar oura ün cunter tschel, dimpersè da chattar soluziuns creativas a favur da tuots (sco chi'd es gratià p.ex. pro'l Center da sandà ingio chi's ha miss plüssas gestiuns suot ün tet administrativ).

Oters votants sun da l'avis cha'l cussagl administrativ da l'IOF nun haja fat seis dovairs, q.v.d. impustüt ch'el nun haja pisserà per daplus scolars interns. Eir la qualità da la scoula vain miss'in dumonda. L'IOF saja ün "butschin sainza fuond", i vöglià ün nouv concept economic ed üna col-lavuraziun tanter las 3 scoulas medias in Engiadina, p.ex. magisters chi'd instruischan in differ-rentas scoulas.

Maria Sedlacek, commembra da la suprastanza da la PEB, infuorma davart il sustegn decis d'incuort: quists raps dessian pussibiltar a la nouva direcziun ed al nouv president dal cussagl administrativ da fabricar üna nouva fundamainta. Tenor Men-Duri Ellemunter, commember dal cussagl administrativ da l'IOF, mancan 10 fin 12 scolars interns. I vuol perquai 600'000 francs implü dals cumüns per egualisar las entradas chi mancan.

Dad oters votums resorta cha tuot las scoulas hajan vieplü fadia cun quai cha'l numer da scolars va inavo. A lunga vista nu possan survivor 3 scoulas medias in Engiadina. I vain però eir dit chi'd haja adüna dat "uondas" pro l'IOF, dimena temps cun plü blers e temps cun plü pacs scolars, e chi possa ir amunt darcheu cullas drettas persunas al timun.

Anna Mathis Nesa, presidenta dal cussagl da scoula da Scuol, intuna chi nu saja da far ingüna concorrenza tanter las differentas scoulas, chi vöglià in prüma lingia buna comunicaziun e transpa-renza a bön dals scolars.

Proget da fusiun in general

Max Poltera da l'uffizi da cumüns, accumpagnader dal proget, disch ch'el haja grond plaschair da collavurar in quist proget da fusiun. El intuna eir cha'l nouv cumün saja preparà bain, ch'el saja dafatta plü inavant cullas preparaziuns co cha'l Chantun pretenda.

Rendaquints

Ün votant vuol savair sco chi vain praticchè culs rendaquints. Resposta: Fin la fin da l'on fa mincha cumün dapersai il rendaquint. A partir dal 1. schner 2015 daja ün quint cumünaivel.

Davo cha ingün nu dumonda plü il pled serra Christian Fanzun la radunanza, ingrazchond pella cum-parsa, l'attenziun e las discussiuns ingaschadas.

Scuol, 7 november 2014

Per la suprastanza transitoria:

Il president:

L'actuara:

Christian Fanzun

Marianna Sempert